

Rates of advertising:	
1 column, 1 year.....	\$12.00
1 column, 6 months.....	7.00
1 column, 3 months.....	4.00
1 column, 1 month.....	1.00
2 columns, 1 year.....	20.00
2 columns, 6 months.....	12.00
2 columns, 3 months.....	7.00
2 columns, 1 month.....	2.00
3 columns, 1 year.....	28.00
3 columns, 6 months.....	16.00
3 columns, 3 months.....	9.00
3 columns, 1 month.....	2.50
4 columns, 1 year.....	36.00
4 columns, 6 months.....	20.00
4 columns, 3 months.....	12.00
4 columns, 1 month.....	3.00

Payments for one year advertisement, half cash, balance after 6 months.
Payments for all advertisements less than 1 year must be paid in advance.

LIEUVA

Preko apgarsinimu:	
1 colai, 1 kolumas, per meta.....	\$12.00
1 colai, 6 mēnesių.....	7.00
1 colai, 3 mėnesiai.....	4.00
1 colai, 1 mėnėsis.....	1.00
2 colai, 1 kolumas, per meta.....	20.00
2 colai, 6 mėnesiai.....	12.00
2 colai, 3 mėnesiai.....	7.00
2 colai, 1 mėnėsis.....	2.00
3 colai, 1 kolumas, per meta.....	28.00
3 colai, 6 mėnesiai.....	16.00
3 colai, 3 mėnesiai.....	9.00
3 colai, 1 mėnėsis.....	2.50
4 colai, 1 kolumas, per meta.....	36.00
4 colai, 6 mėnesiai.....	20.00
4 colai, 3 mėnesiai.....	12.00
4 colai, 1 mėnėsis.....	3.00

Už metinį apgarsinimą, pusę pinigų turi būti užmokėta iš viršaus, o likutą puse po 6 mėnesių.
Už visus kitus apgarsinimus, paduotus ant trumpesnio laiko kaip ant metų, turi būti užmokėti visi pinigai iš viršaus.

Nr. 31.

CHICAGO, ILL., SUBATA, 1 Rugpjūčio (August) 1896 m.

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Metas IV.

Isz Uzmares. Politiszkos žinios.

Anglija.

Politiszkius gincius ir terptautiszkus nesutikimus Anglijoj, nors ant valandos, uždengė tuom tarpu naminės iszkilmės karalienės šeiminio. 22 diena liepos tekėjo už kunigaikščio Karoliaus, sunaus Danijos sosto įpėdinio, kunigaikščiūtės Maud, trečioji dukterė Britanijos sosto įpėdinio. Iszkilmės tapo apvaikščiotos Buckinghamo rume. Po sziubui jaunavedžiai iszkeliavo į Wolferton. Iszvažiujancius susirinkusios žmonių minios sveikino labai sziudingai.

Tarybos Anglijos su Suvienytomis Wieszpatystėmis Sziaurinės Amerikos, kaslink jos nesutikimų su Wenezuela, traukiasi toliaus. Tapo dabar apgarsinti visi rasztai apie tas tarybas, bet isz jų negalima numanyti, kuom wiskas pasibaigs; negalima numanyti ant kokių iszlygų tiedwi wieszpatysti susitaikys.

Wokietijos ciecurius buvo pasirengęs szj rudenį atsilankyti į Angliją, dabar wienok, paskutinės isz Europos pareinancijos žinios praneša, kad Wokietijos waldonas atsisakė nuo kelionės į Angliją. Nežinia ar tą atsisakymą gimdo koki nors nesutikimai tarp Anglijos ir Wokietijos isz priešastės kolonijų swetimuose kraštuose, ar kas kitas.

Turkija.

Maisztai ant salos Kretos wis didinasi; kruwini susirėmimai krikščionių su mahometonėmis atsitinka wis tankiaus. Turkiszki kareiviai Hiraklijone iszpjowė 16 beginklių krikščionių. Turkiskas ant salos wirszinikas, Hassis pasza, paklaustas apie stow dalykų ant salos, atsakė: „Kreta yra tai tikras rojus, bet siekia ją Szwento Petro prakeikimas. Asz peturiu wilties, kad esant po Turkijos waldžia maisztai czia pasiliauti galėtu“. Po Retmis atsitiko smarkus krikščionių su turkais susimuszimas. Turkai czia užpuolė ant krikščionių, bet likosi numuszi. Į tiesdary rodą ant Kretos atsiszaukė gywentojai mahometonys, kurie reikalauja, idant waidžios ne iszklaustų krikščionių reikalawmo. Krikščionys griebiasi už ginklų ir tuose krasztuose, kur dar maiszto ne buvo. Europos wieszpatystės stengiasi taikyti krikščionis su turkų waldžioms, bet argi tos wieszpatystės sugražys praliėtą kraują?

Macedonijoj maisztas ir, platinasi. Waldžios priesz pasikėlusius isziuntė 5000 kariaunos, bet ta likosi maisztinų iszmusztu. Į Macedoniją ateina apsiginklawę liuosnoriai isz Grekijos, kurie po Kura-Tawi užpuolė ant turkiskas kariaunos. Isz 83 kareiwų isztruko tik 3; 18 likosi į nelaiswę paimtų, kiti gi tapo iszmuszi. Priesz tuos liuosnorius isziuntė dubatlijonu naujos kariaunos. Pasirodė ir apsiginklawę liuosnoriai ateinantį į Macedoniją isz Bulgarijos į pagalbą maisztininkams.

Turkijos Azijos waldybose tas pats: pasikėlė druzai apie Van iszdegino 50 armeniszkių kaimų ir iszpjowė wel porą szimų armeniecių. Wietoj Orda, Juodu-

jų Jarių pakrantėse, turkai teiposgi iszpjowė 25 armeniecius. Kuom pasibaigs tos wisos pjowy- nės, dabar žinoti negalima. Europiszkuose laikraszczuose tankiai atsiranda užmanymai padalinti Turkiją tarp Europos wieszpatystėjų. Sakyti tą galima, bet iszpildyti sunku, nes tos wieszpatystės wiena kitai pawydi. Maskolija ir jos waldonas stengiasi įgriebti didžiausią Turkijos szmotą. Krasztas patekęs po Maskolijos waldžia juk nieko nepelnytu: įeigų apsiototu pjowynės, tai juk prasidėtu wagystos ir plėsimai paczių caro pasileidusių urėdnjų. Pasikėlė Turkijos gywentojai geidžia liuosybės ir teisybės; waldžia gi caro nė wieno, nė kito duoti negal, nes ji pati ant neteisybės ir ant despotizmo stowi.

Nuo Salos Kubos.

Ant salos Kubos wis didesnj salos plotai įpuola į kubiecių rankas. Dabar wisa bewiek provincija Santiago de Cuba pateko kubiečiams; iszpanijonys czia likosi wien didesniuose miestuose, kuriuos kubiečiai laiko apstoje. Toje provincijoj kubiečiai turi 15 kanuolių.

Geltonasis drugys baisiai platinasi tarp iszpanijonų. Pereitą nedėlią, mieste Havanoj, 300 kareiwų pasimirė nuo tos ligos; mieste Matanzas wisi ligonbucziai prikimszi ligonių; ner kur naujai apsigusių talpinti: daugelis priwatiszkų namų tapo į ligonbuczius pawerstų.

Kubiečiai paweržė iszpanijonėms twirtynę Fort Mulato. Jenerolas Weyler apie tai dažinojęs, oficierių Antaną Becurą, kuris laikė tą twirtynę, atidawę po sudu; sudas gi ji nusprendė pawaryti isz kariaunos.

Dienoje užgimimo iszpaniszkos karalienės, jenerolas Weyler, miestuose: Havana, Santa Clara ir Guanajay paliuosawo 383 kalinius.

Wokietija.

Wokietijos ciecurius iszkeliawo į Norwegiją ir susitiko su Szwedijos ir Norwegijos karalium Oskaru. Susitikimas tasai rodo, kad Wokietijos waldonos yra sudraugawę su Szwedijos waldonu. Nuo seniaus traukiasi nesutikimai tarp Szwedijos, ir Norwegijos, taigi dabartinis susiwažawimas dwieju waldonu parengtas tyezia ant persergėjimo norwegiecių. Tas rodo, kad atsiti- kus didesniams stengimuisi norwegiecių pasiliuosuoti nuo Szwedijos, Wokietijos ciecurius paimems Szwediją priesz stengimaisi norwegiecių.

Parubežinėj nuo Maskolijos wokiszkoj twirtynėj, Toruniuje, tapo dabar atidengtas sznipukų sukaltis tarp kareiwiszkių urėdnjų. Urednikai tie mat už pinigų pardawinėjo Maskolijai wisokias wokiszkos kariaunos paslaptis; kaip sako, pardawė jie ir planus twirtynės. Ant syk urėdnikai: Tarin, Schaetaker ir Albert, teiposgi keletas tarpininkaujančių toje prekystoj miesto gywentojų likosi suaresztuotų; toliaus, tuos iszklausinėjus, reikėjo ir daugiaus suimti. Mat ir tuose dalykuose Maskolija apriejo wokiszkus urėdnikus; nes iki sziol Maskolijoj, tarp grynų maskolių daugiausiai atsitikdawo parsidawimų.

Mieste Lille, Sziaurinėj Prancuzijoj, buwo terptautiszkas socialistų kongresas, ant kurio pribuwo ir wokiszki socialistai: Bebel, Liebknecht ir Adler. Prancuzai wienok teip ne maloniai paskutinius priėmė, kad jie turėjo bėgti isz kongreso per užpakalines duris ir pasislėpė mero namuose, bet žmonių minios tuos namus apstojo, iszdaužė langus. Ant galo wokiszki socialistai turėjo dumti isz Prancuzijos. Mat įpykimą ant wokiecių prancuzų nepasiseka apstabyti, įeigu ir tarp susirinkusių socialistų pasirodė neketimas wokiszkių socialistų wadowų wien todėl, kad jie wokiečiai.

Pasikėlė priesz Chiniecių waldžia mahometonys provincijos Lon-Tchu įgyja wis didesnj twirtynę. Priesz juos Chiniecių randas isziisuntė 6000 kariaunos, bet wisi likosi užmuszi; pasikėlėliai iszmusžė ir wisus toje provincijoj chiniszkus urėdnikus. Dabar randas siunczia wel 8000 kareiwų ir jų neuzteks. Ant apmalszinimo pasikėlusų reiktų mažiausiai 50,000 kareiwų.

Po Matapo, ant liuosnorių baltųjų, po wadowyste Laingo esanczių, užpuolė matabeliai, bet likosi numuszi nužudę 90 žmonių užmuszi. Baltieji nužudė 4, su jais gi susidraugawę juodieji turėjo 25 užmusztus.

Republikoj Peru, Pietinėj Amerikoj, pasikėlė indijoniečiai. Laiko jie apstoje miestą Porene. Isz artimų miestų tapo isziisusta kariauna ant pagalbos apstotiems. Republikoj Kolumbijoj laukia teiposgi pasikėlimo gywentojų indijoniecių kilmės, kuriuos priesz maiszto priwercia neteisybės ir skriaudos baltweidžių ir krasztu waldžių.

Isz swetimų laikraszczų.

Chicagos nedėliuis priedas prie wokiszko laikraszczio „Abendpost“ paduoda straipsnį apie lietuwius. Raszėjas sako, kad: „Wakarinėj ir Pietinėj Wokietijoj provincija Ryt Prusų (Prusų Lietuwa) yra laikoma už pusiau barbariszkią krasztą, kur wilkai ir lapės labanakt sau taria; lietuwius gi laiko už weis- lę bewiek laukinių ukinių, apie kuriuos tiek težino, kad jie suteikia geriausius raitelius Wokietijos kariaunai, bet apart to, kitokios isz jų naudos nėra“.

Raszėjas to straipsnio sako, kad nė Ryt Prusai, nė lietuwiai nie kuom ant tos Wakarinės Wokietijos nuomonės ne užsipleno: žemė czia labai waisinga, gerai apdrbta; lietuwiai gi tai ne laukiniai. Toliaus raszėjas, norėdamas parodyti klaidumą isziplatinusios po Wokietiją nuomonės, apraszo wisai teisingai lietuwius ir jų gywenimą. Matomai raszėjas arba lietuwys, arba nors mokantis lietuwiszki, nes apraszydamas apsirėdymą ir budą prusų lietuwų paduoda gerai, neperkreiptus lietuwiszkus wardus, kaip antai: rutų wainikėlių, juostą, geltas kaseles ir t. t.

Prie to straipsnio pridėti ir paweiksličiai: lietuwiszkių tipų, apsirėdymų, scenų isz naminio gywenimo ir darbo. Kaip mes, teip ir raszėjas minėto straipsnio gailestauja, kad Prusų Lietuwoj lietuwiai pameta sawo senus papročius, sawo senąjį gražų apsirėdymą, kalbą ir griebiasi prie wokietystės.

Isz Lietuwos.

Užkastas auksas.

Po Kauną praplito žinios, buk Požaisių maskolis kame kliosztoriuje (seniaus czia buwo katalikiszkas kamedulų kliosztorius) tapo surasta daug pakastų pinigų. Apie tą radinį sziteip raszo: „Kowenskija gubernskija Wiedomosti“: „Trys ukinkai Wilmergės pawiečio kreipėsi į stacziatikiszkią dwasiszką waldžią ir pasakė, kad isz jų surastų rasztų jie gal parodyti wietą, kurioje Požaisių kliosztoriuje yra pakastų 16 gorczyų aukšinių pinigų. Lietuwiszka stacziatikiszka dwasiszka konsistorija, į kurią jie atsiszaukė, daleido, po užžiura wietinio kliosztoriaus perdėtinio, jieszkoti to aukso. Wietas, kurioje pagal nurodymą paminėtų ukinių užkastas auksas, yra nežinoma iki sziol kelnorė po kliosztoriumi. Kelnorę tą isztikro atkasė; ji pasirodė sujungta su kitomis po kliosztoriumi kelnorėmis, isz dalies užgriuwusi, pilna wisokių rakandų: lentų nuo grabų, szmotų nuo akmeninių monumentų. Aukso jieszkotojai wienok czia nemokėjo parodyti wietos, kur auksas yra, todėl tapo uždrausta jieszkoti toliaus.

Gaisrai Wilniaus gub.

Pirmoje pusėj Sėjos mėnesio atsitiko Wilniaus gubernijoj 27 gaisrai. Blėdies jie padarė ant 108066 rub. Daugiausiai blėdies padarė ugnis kaimė Nemežė; kur iszdegė 19 ukų; blėdį czia skaito ant 18,000 rub. Kaimė Rieze, Lydos paw. iszdegė wisas kaimas t.y. 28 ukės; ugnis czia pridirbo blėdies ant 25650 rub. Birsztownuose, Trakų paw. iszdegė 40 gywenamų ir 66 kitokių triubų, blėdį czia skaito ant 30884 rub.

Skaitymas gywentojų.

Maskolijoj neužilgio bus skaitymas gywentojų; bus atliktas į wieną dieną. Apie dieną, kurioje jis turės būti atliktas, toliaus bus apgarsyta, atsibus Wasario mėnesnyj ateinanczių metų. Žinios bus renkamos tokios, kokias užgryr terptautiszkas statistiszkas kongressas Peterburge 1872 m. kurių isz dalies prisilaiko prie skaitymų wisos ciwilizuotos žemės wieszpatystės. Bus iszadalinti tam tikri rasztai suraszui gywentojų, ant kurių telpa szitokie klausymai: 1, wardas ir prawardė gywentojų; 2, wedes ar newedes? 3, kuom jis yra namuose? 4, wyriszki ar moteriszki? 5, kiek metų? 6, luoma? 7, tikėjimas? 8, kalba? 12, ar moka raszyti ir kiek yra mokinių? 18 kuom užsiima? 14 sweikata.

Kiekwienas lietuwys, prie skaitymų, priwalo wisada paduoti sawo prigimtą kalbą lietuwiszkią. Nors ir mokėtu kokią swetimą, tai priwalo žinoti, kad ta swetimoji, tai nė jo prigimta, tai swetimą, kurią jis wėliaus iszmoko. Gėdysis paduoti kaip sawo prigimtą kalbą lietuwiszkią wien paszlemėkai, bet geri lietuwiai to daryti, mes pasitikime, ne užmirsz. Taigi isz to skaitymo mes galėsime žinoti kiek mus, kiek turime gerų lietuwų. Apie lietuwiszkus paszlemėkus, kurie užsigis sawo kalbos, nėra mums ką labai rupintiesi.

Isz Szakių, Naumiesczio paw.

Miestelij Szakiuose, Naumiesczio paw. Suwalkų gub. neužilgio bus įrengtas krikščioniszkas kromas. Namas murinis pastatytas tyezia, kad žydai padegti negalėtu. Dabar dirba lentynas, szėpas, stalczius. Atidaryti ji rengiasi pabaigoj szio mėnesio.

Apie Szakius pradeda atsirasti wagystos. Kaimė Bizieriuose, Zyplių waitystos, pas Zeganewiezių pawogę porą geriausią arklų, 6 dieną Liepos, ant pasodo Baliszkiuose, prieszais dwarelj Plieniszkius, netoli Szakių, pas Gelgaudiszki girios sargą. Antanaitį pawogę 4 arklų, t.y. wisus, kiek tik tas turėjo. Wagys: du žydai ir wienis krikščionis. Sutiko juos su arkliais Szakių wyresnysis stražnikas, bet nežinodamas, kad jie wogti, nesulaikė.

Isz Disnos, Wilniaus gub.

Karcemioj widurmiestyj miesto Disnos atsitiko musztynės, kuriose nustojo gywasties 23 metų jaunas waikinas. Pasakoja, buk tasai waikinas atkako į Disną jieszkoti darbo prie statomų rando degtinės krautuwių. Patikęs pusgirczius darbinjkus, pasipasakojo jiems, ko reikalauja, tie pažadėjo jam darbą surasti, todėl tokius geradėjas nusiwedė į karcemą paczėstiwoti. Paskui juos, į tą paczią karcemą, suėjo pulkas sentikių maskolių, teiposgi dirbanczių pries statymo tų krautuwių. Netrukus tarp sentikių ir taworszczų jauno waikino iszdygo bar- nys, isz ko rengėsi musztynės. Szinkorius, nenorėdamas musztynių daleisti, parodė darbinjkams sentikių prieszinjkams užpakalines duris, per kurias tie ir iszi- neszdino. Waikinas gi, kaip ne- emęs dalywumo nesutikimuose, norėjo iszeiti per didesę karcemo duris. Tas wienok nepasisėkė. Jis rukė mat pytkį, o to sentikiai ne kenczia, to tiems užteko: ant jo ir apwertė wisą sawo piktumą; sužeidė; ir suksaldė galw. Ant rytojaus jis nuo tų sumuszimų ir pasimirė. Sentikiai likosi suaresztuoti.

Senowiszkių kapų atkasimai.

Archeologas (žinunas senowės likimų) Boy, kurlandietis, kasinėjo senus kapos ant laukų Zemalden, Kurszej. Dabar apgarsino jis apie tą, ką tuose kapuose surado (žiurėk: Bericht ueber Ausgrabungen auf dem Krons- gute Zemalden). Atkasė jis daugel swarbių turinczių wertę senowės likimų; tarp kitko, wienam kape surado cidabrinis papuosz- mus, senus pinigus nuo 903 m. po Kristaus užgimimui. Panaszius likimus rado ir maskolius Spicin senuose kapuose Lucino paw., Witebsko gub. Kapas Zemaldeno (Bausko paw, Kurszej) likosi isz dalies tik atkastas (toki augsti senowės kapai laukuose po wieną iszmėtyti žmonių yra praminti Szwedų apkasais); jis turbūt prigimta kalbą lietuwiszkią wien paszlemėkai, bet geri lietuwiai to daryti, mes pasitikime, ne užmirsz. Taigi isz to skaitymo mes galėsime žinoti kiek mus, kiek turime gerų lietuwų. Apie lietuwiszkus paszlemėkus, kurie užsigis sawo kalbos, nėra mums ką labai rupintiesi.

Witebsko gub. Kapas Zemaldeno (Bausko paw, Kurszej) likosi isz dalies tik atkastas (toki augsti senowės kapai laukuose po wieną iszmėtyti žmonių yra praminti Szwedų apkasais); jis turbūt prigimta kalbą lietuwiszkią wien paszlemėkai, bet geri lietuwiai to daryti, mes pasitikime, ne užmirsz. Taigi isz to skaitymo mes galėsime žinoti kiek mus, kiek turime gerų lietuwų. Apie lietuwiszkus paszlemėkus, kurie užsigis sawo kalbos, nėra mums ką labai rupintiesi.

tėse latwiai pirmiaus atsirado neng finnai, sprendžia, kad Zemaldeno kapas yra latwų. Boy sako, kad kapuose atrasti daiktai rodo, kad gywentojai, kuriems tas kapas priguli, buwo gana augstai kulturiszki pakilę, ką rodo pinigai, žemczuiginės graznos. Tarp kitko, tuose kapuose tapo atrasti ir kryžucziai. Ant to ir ant kitų daiktų pasirėmęs, Boy sprendžia, kad Zemaldeno kape buwo laidojami ne wien stambeldžiai, bet ir krikščionys latwiai; taigi tarp latwų krikščionybė turėjo atsirasti ankscziaus atėjimo czia wokiecių. Neseniai Boy atkasė kape ant lauko Handaug'e (Handenpoto paw.) ir rado jame daug likimų siekiančių 12 ir 14 amžiaus.

Priesztwaninis žwėris.

p. Andrzejewski, ant lauko, dwaro Siraiczų, netoli Telszių, bekasant žemę, surado žemę ragą sziaurinio elnio (reno). Ragas tasai turi ilgio 5 pėdas. Ant to pasirėmus galima spręsti, kad plotis kaktos tarp ragų to žwėrys turėjo netoli 10 pėdų. Likuczius priesztwaninio sziaurinio elnio gana tankiai atkasdawo Prancuzijoj, Holandijoj, Wokietijoj, kur jie randasi drauge su kaulais mamuto (priesztwaninio sziaurinių krasztų sloniaus); Lietuwoj jų nebuwo atradę. Dabar gi isz atrasto rago galima spręsti, kad ir czia jie, nors retai, bet pasitaikydawo. Paskui tie žwėrys isz widurinės Europos persikraus- tė toliaus į sziaurius; dabartiniai wiehok renai esanti paczių sziaurinėj Norwegijoj ir Maskolijoj niekur ne priauga iki tai didumai, kokią pasiekė priesz sawną gywe- nusieje.

Surado pawogtus arklus.

Ukinjkas Tukkumo pawiečio, Martinas Mužnek, praneszė poli- cijos sargui 1 Mintaujos dalies, Zandersoniui, kad isz jo koloni jos, 27 Sėjos szijų metų, pawogę dwejetą arklų ir iszreiszkė, kad pawogtus arklus, pagal jo nuo- monę, wagys paslėpė kur ten netoli Rygos. Tapo praneszta Rygos policijai; ta isz tikro juos ir surado paslėptus pas wieną ukinką kaimelij Lindenruhe.

Ties kaimu Mariuszka, ant Dauguwos, netoli Rygos, isziro 2000 medžių troty ir 600000 wi- sokų medžių nuplaukė. Daugybė trotinų apskundė troty sawinjkus įsuda, kad jiems neužmoka už darbą; sawinjkai gi, iszirus dabar trotams, iszmokėti uždarbio darbinjkams ne nor.

Rygoj, ant Rygos—Dwinskio geležinkelio linijos, tapo tarp trukio wagonų suspaustas wagonų jungėjas, paeinantis isz Kau- no gubernijos, Sziaurij pawieto, Anufas Burnickis. Wagonai ji teip drucziai suspaudė, kad nelaimingas žmogelis atliko umai ant wietos.

Prusų Lietuwoj, tarp lietuwų, pradėjo platintiesi raupai. Randas dažinojęs stengiasi platinimui ligos užkirsti kelią. Klaidėdoj tapo dabar įrengta gydinyčia raupais sergantiems. Į ją gabena kiekwieną apsigrųsį, idant negalėtu užkrėti sweiku.

Maskolija sutraukia kariauną į Lietuwos parubežinius nuo Wokietijos miestus: į Starapolę, Suwalkus, Augustawą, nuo 1 Spalio szijų metų, ateis czia kita tiek kareiwų, neng jų czia dabar yra.

The Lithuanian Weekly "Lietuva"

PUBLISHED EVERY SATURDAY.
Executes all kind of Job Printing and trans-
lating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed
"Lietuva" Publishing Co.,
954 33rd St., Chicago, Ill.

Nedelinis Laikraštis "LIETUVA"

Išleina kas Subata, Chicago, Ill.

KASZTUOJA:

ANT METU AMERIKOJE.....\$2.00
IN UŽMARE.....\$3.00

Užveizdetojas A. OLSZEWSKIS.

Bankasoziai (korespondencijos) ir laisvalaikio tu-
ri buti adresuoti ant šio adreso:

"Lietuva" Publishing Co.
954 33rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS.

Pilnaisi turi būti sumatę per MONEY ORDER arba
REGISTRUOTĄS GROMATAS ant ranku

A. OLSZEWSKIO,

954 33rd St., Chicago, Ill.

Isz Amerikos.

Maisztai Brawno dirbtu- wėse, Clevelande.

Maisztai darbininkų Brawno dirbtuvų traukiasi. Pereitą pet-
nyčią sžtraikieriai ir jiems prie-
lankus miesto gyventojai, ap-
sistautę policistus: Guentherą ir
Careyą; tik atbėgusi su pagelba
milicija juos išliuosavo. Wiens
tik užpuolikas prie to buvo sum-
tas. Wakare, kada dirbanti skab-
sai šio namo, o milicija stengė-
si išdirbti jiems liuosą kelią,
susirinko apie 1000 sžtraikierių;
tie pradėjo į neuinijos darbininkus
mėtyti su akmenimis. Milicijan-
tai užsimovę durtuvas metėsi
į kruvą sžtraikierių; apie 12
žmonių likosi subadyti. Neu-
žilgio potam, ant Hamilton ul.
susirinko 4000 sžtraikierių ir už-
puolė ant kareivio grįžtančio
namo be ginklų. Atbėgo wienok
policija ir milicija ir išliuosavo
aną kareivį isz pawojaus.
Dwi žmogystos tapo prie to su-
badytos ir policijantas Murphy
likosi baisiai sžtraikierių sumusz-
tas.

Andros ir debesu praplyszimai.

Netoli Morrison, Col. atsitiko
baisus debesų praplyszimas; nuo
ko upelis Bear Creek baisiai už-
twino. 18 žmonių prigėrė. Wietoj
Golden Col. prigėrė 3 žmo-
gystos.

Columbus, O. Lytus buvo czia
teip smarkus, kokių žmonės ne
atmena. Ulyczios pawirto į upe-
lius; wisos keknorės tapo wan-
dens užlietos. Miestelis Grove
City, 6 mylios nuo czia, wisas
wandens apsemtas.

Apie Springfieldą, O. lytus tei-
posgi daug pridirbo blėdies. Upė
Mod River užtwino ir užliejo wi-
sus aplinkinius laukus naikindama
jauvus ant laukų. Geležinkelis
paplautas.

Terre Haute, Ind. teipogi ly-
tus, audra ir wėtra pridirbo daug
blėdies. Wėsula triobas tiesiog kil-
nojo isz wietos į wietą.

Jauni Sužieduotiniai.

Isz miestelio Joliet, nuo tėwų
pabėgo 15 metų waikysczias,
Channikan ir 13 metų mergaitė,
Irena Witten. Sako, kad juodu nuo
tėwų pabėgo norėdami apsiwiesti.
Ankti mat meilė užgimė szirdyje
waikų. Tuli pasakoją, kad juodu
mylėjosi nuo seniai, pabėgo
gi wien todėl, kad ne tikėjo, idant
tėwai ant apsiwedimo daleistu;
laukti gi ilgiaus ne norėjo.

Dideli palaikai.

Apsigywengs ant farmos Arka-
dia, netoli Galweston, Tex., 21
metų Thomas Watts gawo žinį,
kad tolimas jo giminaitis mirda-
mas užraszė jam sawo turtus, isz-

Isz darbo lauko.

¶ Pittsburghe tarnaujanti ant
sžtriktarių rengia sžtraiką. Apie
200 žmonių ims dalywumą tame
sžtraike.

¶ Anglijų kastynėse West Bear
Ridge atsitiko gazų eksplozija.
Užziurėtojas Quinn ir Mikola
Bazyl likosi užmuszti; kiti gi
du likosi sunkiai sužeisti.

¶ PITTSBURG PA. Wisos lieji-
nyczios wel pradėjo darbą. 10000
darbininkų gawo juse darbą. Ne-
prigulintiems į uniją tapo užmo-
kesnis pakeltas ir dabar gaus jie
tiesk jau, kaip ir unijonistai.

¶ Sžtraikas darbininkų Brown
Hoisting & Conveying Co. Cle-
velande, pasibaigė; pasibaigė ir
sžtraikas dirbančių akmenų kas-
tynėse Berea. Abiejose darbo
wietose darbininkai susitakė su
kompanija.

¶ 22000 siuwėjų New Yorko
ir Brooklyno nutarė paliauti dar-
bą, nes užmokėsnis jų neužtenka
ant gyvenimo reikalų, o darbas
sunkus. Reikalauja jie pakėlymo
užmokėsnio ir sutrumpinimo darbo
laiko.

¶ Isz Mt. Carmel Pa., raszo, kad
tenai darbai anglekasyklose silp-
nai eina. Readingo Kompanija
dirba tik 4 dienas ant nedėlios
ir tik 3 bertainius dienos; Pen-
sylvanijos kompanija dirba
po 10 walandų ant dienos, bet
tik 3 dienas ant nedėlios, Wisi
žmonės baisiai nuwargę.

¶ Sžtraikas arklių kaustytojų
Buffaloy, N. Y. traukiasi toliaus
ir todėl sunku czia dabar pakau-
styti arklių. Lygiai sžtraikieriai
kaip ir bosai reikalauja didesnio
užmokėsnio už pakaušymą; reika-
lauja, kad miestas padarytų pra-
džią, brangiau mokėdamas už pa-
kaušymą miesto arklių.

¶ Isz HARWOOD MINES, Pa.
Kastynėse darbai eina prastai;
dirba tik po 2 ir po 3 dienas ant
nedėlios. Darbininkai, ypacz gi
musiszčiai, nors uždirba mažai,
tai ir tą mažą uždarbį prageria
ir dar paskui su akmenimis susi-
skaldogalwas ir užtatati patenka pas
skwajerį. Atėjus pėdės dieniai wi-
suose saliuonuose girėt tik riks-
mas, lyg rodosi susirinkę czia
protą pabaigę. Labai liudna, kad
musų broliai teip elgiaisi.

ISZ Lietuwiszku dirwu Amerikoje.

Jieszkojo darbo.

Laike pėdės atkako isz Ply-
mouth Pa., į Sugar Notch darbi-
ninkas Juozas Warnas, norėdamas
czia darbą surasti; jieszkojo ir
wietos, kur galėtų gywenti, Jiesz-
kojima pradėjo nuo girtuokliawimo
su pažįstamais, kurie teipogi
gerai užtraukę degtinės iszperė
Warnui kailį teip smarkiai, kad
tas wisa galwą turi sužadziotą.
Daktaras susiwinėjo galwos su-
žeidimus. Warnas nerado czia
darbo, tik sužeidimus nuo wien-
tauczių draugų. Ant rytojaus tu-
rėjo grįžti atgal į Plymouth. Jur-
gis Aleksa, kuris teip szirdingai
wientautį lietuwį priėmė, kad jam
suskaldė galwą, mat isz didelės
meilės, bijodamas, kad jo už ta-
tai nesuarezuotu, iszdumė kas
žin kur; paliko net uždarbį neat-
siėmęs.

Geležinkelio Suwazinėtas.

Pittsburg, Pa. likosi geležin-
kelio suwazinėtas Jonas Kuncas.
Iszėjo mat isz namų norėdamas
nusipirkti popierosų; porą žing-
snių nuo namų, becinant skersai
geležinkelio rėlių, užbėgo ant jo
trukis Lehigh Valley geležinkelio
ir į smotelius sudraskė. Isz syk
jis ne pamatė atbėgančio trukio,
pamatęs gi pasitraukti jau nei-
stengė. Buwo jis 36 m. Paėjo isz
Wilniaus buro; paliko paczią ir 4
waikų. Į Ameriką atwaziawo wos
pors mėnesių atgal.

Auka eksplozijos.

Isz Ansonia, Cen. raszo: 10
metų amžiaus mergaitė, dukte
wieno lietuwio, netoli dirbtu-
wės metalinių iszdirbimų rado
szmotą drato su bumburais ant ga-
lų. Mergaitė, nežinodama ką
reiszkia tie bumburai, norėjo juos
nuo drato numauti, bet kad to
padaryti ne įstengė, todėl jas
uždegė. Isz to pasidarė baisi di-
namito eksplozija, nes tie bum-
burai buwo dinamito priksimzti.
Mergaitė likosi baisiai sužeista.
Nugabenus ją į ligonbutį, gydy-
tojai turėjo iszimti tuojaus wien-
ną aki. Tėwas sužeistos mer-
gaitės nori apkusti kompaniją už
mėtymą lauke dinamitinių įnagių.

Suimtas už žmogžudystę.

Mahanoy Cityje, Pa. likosi su-
imtas Jonas Guwas, kaipoz nuži-
rėtas užmuszėjas Antano Kisko
Ashlande gywenusio. Užmuszta-
sis buwo giminaitis Guwo. Žmo-
gžudystė ta atsitiko 2 metai at-
gal; isz pradžių buwo apskustas
koksai Borauckas, bet sudas jį pa-
liuosavo.

Isz Mt-Carmel, Pa.

17 d. Liepos likosi mainoso už-
musztas Juozas Juodaitis, 26 m.
amžiaus; paliko paczią. Iszdirbęs
wisą dieną rengėsi jau eiti na-
mon, bet pamatęs, kad braste
anglys susilaikė, jis norėjo jas pa-
leisti. Nežinia kokių budu wien-
nok anglis, jam belipant, pasiju-
dino ir jį užbėrė. Jo bodė su-
sazukė daugiau darbininkų, tie
jį atkasė, bet rado negywą. Ne
buwo ne apdaužytas, todėl tur-
but užbertas užtrozsko. Juodai-
tis neprigulėjo į lietuwiszkas
draugystes, bet prigulėjo į uni-
ją ir jos kasztas tapo dailiai pa-
laidotas. Kn. Žilinskas pasakė
puikų pamokslą.

16 d. Liepos buwo czia mozuriz-
ka weselija. Ant jos nusibalado-
jo ir keletas lietuwų, nors jų
nieks neprasazė. Mozurai norėjo
nepraszytus praszalinti ir per tai
užgimė mustynes: muszėsi mė-
tydami akmenimis ir gerai apsi-
daužė; o kaip wienas, kasžin ar
tik nuo tone turės mirti. Kal-
cziasia palicija suėmė ir nuga-
beno į kalėjimą.

Czia szj metų labai tankiai ly-
ja ir tai teip smarkiai, kad į
bertainį walandos paprastai kel-
noretis užlieja; lyja gi bewiek
kas diena. P. BIELEWSKIS.

Isz wisur.

¶ Indijoje, netoli miesto Delhi,
susimuszė du geležinkelio trukiai.
50 keliawių likosi užmuszti.

¶ Londono gydytojai pranesza,
kad ant Walworth Road, South
London, Anglijos sostapilė,
apsireiszkė cholera.

¶ Parako dirbtuwėj Silber-
huette, Balensteadto paw, atsitiko
smarki eksplozija. Wiena dalis
dirbtuwės iszlėkė; 9 darbininkai
teip drucziai apsikulė, kad turės
mirti.

¶ Szwecarijoje, apie Berną,
kantonuose Waad ir Jura neisz-
pasakyti twanai daug pridirbo
blėdies. Tiltai iszgriaujo, geležin-
keliai paplauti; laukai wisur ap-
semti, jawai isznaikinti.

¶ Cholera pasirodė tarp fran-
cuziszkų kareiwų Algjere. Ka-
zarnėse teip wadinamos swetimos
legijos, (kurioje kareiwai susideda
isz swetimų, ne francuzų) mieste
Sidi Ben Abbas, į 5 dienas ap-
sirgo 100 kareiwų, isz kurių 13
pasimirė.

¶ Petrolėjus arba kerosino kas-
tynės Schochnioje, Galicijoje, užsi-
degė. Dega 5 szuliniai kunigaik-
szcio Lubomirskio, du Garten-
bergo ir 5 rezeworai, Apie ge-
sinima nėra nė kalbos, nes nieks
prie deganczių szulinių prisari-
tinti negal.

¶ Plynyczioj kaime Snopkove,
Galiejioj, atsitiko baisi nelaimė: 4
metų sunus darbininko Klimkauco
įpuolė į katilą su werdancziu
wandeniu. Isz syk nieks ne matė
nė kada, nė kokių budu waikas
į katilą įpuolė; po 4 walandų,
darbininkas Roskiewicz, sendamas
isz katilo wandeni, surado suwisi
jau iszwirusį waiką.

¶ Maskolijoje, ant Kaukazo,
buwo smarkios audros ir ledai.
Wisoj Kachetijoje, waisingiausioj
Gruzijos dalyj, pawiecziuose: Sig-
nach ir Talaw ledai iszkapojo
laukuose augmenis. Gubernijose
Tiflisi, Elisawetpoliaus ir Eri-
waniaus siautė smarkios audros
ir wėtros, kurios iszgriowė daug
tribų.

¶ Egipte, Niliaus pakrantėse,
kaip raszo "Daily Mail", tapo
atraszto deimantų kastynės. Su-
rado jau keletą dailių ir didelių
deimantų. Pasirodo, kad czia ir
pirma deimantai buwo kasami,
nes atrado paliktus kasimo įna-
gius; bet kas kasė, nežinia: iki
szioz apie buwimą deimantų E-
gipte nieks nežinojo.

¶ Szj pawasarij kaime Szyma-
nowe, netoli Radzinino, War-
szawos gub. pasimire 70 metų
kaimo kerdzius, Jonas Pikula,
kurisai kitą kart turėjo sawo
locną ukę. Kaipoz palaikai, terp
kitko sunui pateko ir kepurė pa-
simirusio tėwo. Kepurė tą jis a-
sidawė sawo sunui. Tas becziu-
pinėdamas pajuto, kad po pamu-
szalu kepurės yra popiera. Norė-
damas žinoti kam ta popiera po
pamuszalu įdėta, iszardė patį pa-
muszlą ir rado po juom 5 popie-
reles po 100 rublių ir keliolika
smulkesnių; isz wisio 700 rublių.

¶ Kaip kwaili yra maskoliai
kaimieciai, rodo tą szitas atsi-
tikimas. Ant Niżnenowgorodo pa-
rados paleido orlaiwį. Kad kai-
mieciai ne draskytu nupuolusio
orlaiwio, tapo praneszta pirma į
walsczzių kancelarijas. Czia wie-
nok sawiszkaį tą suprato: walscz-
czius įsakė szaltysziams apgar-
sinti žmonėms, kad lėks ugninis
žaltys ir kad žmonės to šalczio
neiszsigastu, nes jis žmonėms
nieko pikto nedarys. Žmonės gi
potam apgarsinimui per dieną
ir naktį žiūrėjo į daug, tėmydami
ar ne pamatys lekiantį ugninį žal-
tį; wadino jį Antichristu.

¶ Prie statymo geležinkelio ne-
toli Milkowac, Bulgarijoje, dar-
bininkai italijony užpuolė ant
bulgarų. Isz syk bulgarai nusta-
mė italijonis, tie wienok nutrau-
kė pas inžinierių, teipogi itali-
jonį ir tas atėjo su pagelba sawo
wientaucziams darbininkams. Zan-
dara, kurisai norėjo juos stab-
dyti, užmuszė. Tapo paszaukta
daugiau žandarų. Muszyje kri-
to keletus žmonių isz abiejų pu-
sių. Prefektas isz Sofijos ir fran-
cuziszkas konsulus atkako ant
wietos to muszio. Ant galo ita-
lijony likosi apmalsyti.

¶ Maskolijoje, Astrachanias
policija atsiuntė, buk besislepiantį
nuo kariaunos, Karimową. 26 d.
Sėjos men. Karimową atwedė ant
peržiurėjimo jo sweikatos. Atėjo
jis apsirėdęs į moteriszkus dra-
biuzis su ilgomis kasomis. Ap-
žiurėję wienok daktarai pripaži-
no jį už wyją. Karimow mas-
koliszkai ne moka, todėl klausi-
nėjo jį wertėjas. Nuo pats mažens
mat tėwas jį augino kaipoz mer-
gaitę ir dawė moteriszką wardą.
Tarnawo jis kaipoz mergaitę pas
armenieczius: wirė walgi, skalbė,
siuwio ir atliko kitokius moteris-
zkus darbus. Daktarai rado jį silp-
nų, į kariauną ne tinkancziu. Po-
tam jau Karimow persikeitė į
wyriszkį.

¶ Daugelis tarnaujanczių ant
Orlowo Witebsko geležinkelio,
perėjus tam geležinkelio į ran-
kas maskoliszko rando, neteko
wietų; žinoma, daugiausiai likosi
katalikai paleisti, ir jie iki szioz
negauna prigulincziu jiems, kai-
po netekusiems wietų ne per sa-

wo kalte, užmokėsnio ir nėt 6
nuoszimezių nuo algos, kurie
jiems priguli. Padawinėjo jie
praszymus, bet tie ir dalar pasi-
lieka be atsakymo, nors ant at-
sakymo praszantieje pridėjo ir
stempelines, markes. Nauji kelio
užziurėtojai teip mat įpuiko, kad
nu-kriausti darbininkai eidami da-
žinoti apie stowi dalykų, turi
kreipties prie žandarų ir praszti
apginimo ir su jais tik gal eiti
pas skriaudėjus. Kreipėsi jie su
skundais ir pas gubetnatorių, bet
ir tas negelbi. Mat kiekwiena-
me atsitikime Maskolijos urėd-
nikai wien skrausti žmonis te
moka.

Du lenkiszkai žydėliai Reich ir
Szwarc, apsigywenę Wengrijos
sostapilėj, Peszte, beprekiauda-
mi kiausziniais, susipyko; susi-
tarė terp sawės iszriszti tą pik-
tumą sziteip. Abudu paėmė su
sawim po 100 pašmirdusių, supu-
wusių kiauszinių, sustojo wiens
nuo kito per 5 žingsnius Swar-
co namuose ir pradėjo mėtyti į
wiens kitą tais supuwusiais kiau-
sziniais. Dar ir pusės ne iszmėtė,
o jau Reich paliowęs toliaus mė-
tyti, su kumszcziomis szoko prie
Szwarco, kuris wisą burną smir-
dancziais kiausziniais anam ap-
taszkė. Czia wienok įsikiszo
liudytojai ir besipeszczianis žy-
dėlius perskyrė ir paskui sutai-
kė.

¶ Maskoliszkose waldybose wi-
durinės Azijos: Turkestane, Wa-
karinėj dalyj Bucharos ir apa-
cziose Pamiro neiszpasaktyti twa-
nai. Pakalnėse Mus-Tag isz-
puolė neiszpasaktyta daugybė
sniego, kuris ant 2 sieksnių už-
klojo žemę, nuo to pragaiszo
wiename tik walszcziau 1000
awų, 100 kupranugarių, 20 ark-
lių. Buwo dideli szalcziai, bet
kad czia girių nėra, todėl ant
kuro likosi apwersta didesnė pu-
sė tribų. Wietoj Ubra-Tiube
twanas iszgriowe wisus tiltus,
nunesziojo 110 kromų ir kitokių
pardawinczių; prigėrė 38 žmo-
nes ir 187 wisokių gywulių.
Wanduo nuplowė 270 gywenamų
namų ir 1906 desiatinių užė-
tytų dirwų. Kokando pawietij
twanas iszgriowe 800 tribų.
Pasėti ant laukų jawai likosi
twano isznaikyti. Tik pirmą die-
ną Sėjos twanas pradėjo mažinti-
tiesi.

¶ Siberijoje, padirbus dalį gele-
žinkelio, pradėjo pagaltą gele-
žinkelį atsirasti wisoki prigawi-
kai. Maskoliszki urėdnikai, kaip
wisur, stengiasi žmonis demora-
lizuoti, tie kitai maskoliszką
ciwilizaciją platinti ne moka;
jeigu czia atsiranda, apart tų de-
moralizatorių, kitoki maskoliai
— tai greicziausias toki, ku-
rie wisai prigaudinėja dar pus-
laukinius Siberijos gywentojus.
Toki maskoliszki ciwilizatoriai
prigaudinėja labiausiai kirgizus
(tuos nelaimingus skriaudė gana
ir maskoliszki urėdnikai. Porą
metų atgal, Orenburgo gubernato-
rius ir jo sėbrai prisiazawino
kirgizams pawestus žemės plotus
ir įstumė gywentojus į badą.
Paskui už tą plėszimą jie pateko po
sudu). Dabar kirgizų kraszte
wel atsirado prekjai pardawi-
nėjanti, newa wisokius naujausius
elektriszkus iszradimus. Wiens
isz tokių maskoliszkų prigawikų
pateko dabar, už prigaudinėjimą,
į kalinį. Neseniai Semipolatsko
k sudas nusprendė ant katar-
kos 4 maskolius, kurie užsiminė-
jo dirbdinimu pinigų "kirgi-
zams". Czia padirbtus pinigus
lengwiausiai paleisti, nes kirgi-
zai ir teip maskoliszkų pinigų ne
pajėsta. Mat maskoliai, kitai
pakelti ne maskoliszkus Maskoli-
jos gawalus neįstengia, kaip
wien wiską uždraudžiant, kaip
tai daro maskoliszki urėdnikai,
arba prigaudinėjant, kaip daro
kiti. Taigi czia reikia paklausti,
ar terp maskolių isztikro nėra ge-
rų ir tesingų žmonių?

APIE ZEME ir KITUS SWIETUS, JŲ BUVI ir PABAIGĄ.

Pagal Heilperną.

(Tas.)

Juo planeta buvo didesnė, juo ilgiau buvo skysta ir todėl daugiau galėjo atidalyti nuo savęs mėnulių ir izotikro matome, kad didžiausios planetos turi po keletą mėnulių, mažesnės po vieną arba du; mažiausios gi neturi jų visai. Žinome teipogi, kad planetos, o tarp jų ir mūsų žemė, turi sferoido pavidalą, t. y. jos suplotos azies galuose o išskėstos ties ekvatoriumi, kas rodo, kad jos turėjo but skystos. Tą patį rodo ir vulkanai arba ugnį mėtanti kalnai ant mėnulių. Kad mėnuliai pasidarė iš žiedų nuskilusių nuo planetų, rodo tai ir žiediniai žiedai nusklei nuo planetos Saturno, kurių pasidarymo kitokių būdu ir išsiskirti negalima. Wisi todėl patėmijimai padaryti ant žemės ir ant dangaus ne tik nesipriešina tai teorijai, bet ją paremia, joje tik atrandame išsiskirimo daugelio apsirėiszkimų, ko kitokių būdu suprasti negalėtume.

DARODYMAI ISZ GEOLOGIJOS IR PALEONTOLOGIJOS.

Pažiūrėkime dabar ant kiek sutinka ta teorija apie pasidarymą paswiečių su tiesomis susektomis kitų mokslų. Geriausiai pažįstamė ir parankiausiai tiriñti mums mūsų žemė. Žinome jau, kad yra daugelis darodimų, ant kurių pasirėme galime spėsti, kad widurys mūsų žemės yra įkaitęs, arba sutirpęs. Žinome tą ir isz to, kad besileidami gilyn widuri žemės, juo gilyn, juo didesnį atrandame karsztį ir kad wandens szaltiniai tekanti isz didelės gilumos turi karsztą wandenių; teip kaip gilios kastynės ir gilus artezijaniszki szuliniai, rodo tą žemės drebeėjimai ir vulkanų iszsiweržimai. Taigi wisa žemė turėjo kitą kart buti įkaitus teip, kaip ir dabar įkaitusios yra žwaigždės; toliau ji ant sawo pawirsziaus atszalo ir užsidengė kieta pluta. Pluta toje susideda isz wisokių akmenų ir molio ir piesų cilių ir t. t. Daugelis isz tų akmenų, gilumose esančių, yra labai kieti ir padaro kaip wieną dangtį užklojantį įkaitusį widuri arba branduolį, ant kurio guli kietos to dangčio dalys. Taigi tie kieti dangčio akmens yra ugnies nuliėti, t. y. seniaus turėjo but sutirpę, paskui sustingo ir sukietėjo ir padarė kieta plutą, ant kurios dar nieko nebuvo. Juo wienok ta pluta labiau auszo, raukėsi ji ir raukszlėjosi ir tokiu būdu padirbo klonis, lygumas ir kalnus ant žemės pawirsziaus. Su laiku pawirszius tos plutos pradėjo garuoti, trukti nuo szalezio ir t. t., o wanduo puldamas ant atauszius plutos, kaip tas ir dabar darosi, pradėjo bėgti nuo kalnų ir kalvų į wietas žemiaus esančias, į jures, draskė ir nesziėjo tas iszgarawusias ir sutrukusias kalnų dalis, sunesžė jas į jures, trupina jas kelionėj wis į smulkesnes dalis. Su laiku iszgarawusios uolos szmotai persikeitė, isz palengwo, į molį ir kitokių kunus, teip kaip tai ir dabar darosi; sutrupėję akmens pawirto į pieską, o wanduo nuolatai nesžė molį ir pieską į jures, kur jos klojosi ant dugno ir darė juo toliau, juo storesnes eiles, jau nepanaszias ir tuos akmenis ugnies padirbtus. Tokiu būdu, ant to akmeninio dangčio, kuris tulose wietose pasikėlė augstyn ir padirbo kalnus, susirinko kitoki plota kitokių kunų wandens padirbtų, Eilėse ugnies padirbtose, t. y. ugninėse, neatrandame nė jokių likuczių gywų sutwėrimų, nė augmenų, koki wienok atsiranda augstnesnės eilės wandenių cilių, taigi žemės eilės wandens padirbtose, tose kurios wėliaus pasidarė. Nes nė tasyk, kada žemė pradėjo tik ausztį, nė paskui, kada pawirszius nors užsidengė pluta, bet buvo dar karsztas, negalėjo čia atsirasti nekoks gywas sutwėrimas. Gywybė atsirado ant žemės wėliaus, kada jos pawirszius labiau atszalo, kada ant pawirsziaus atsirado ir pradėjo dirbti sawo darbą teikanti wandens. Bet ir tasyk žemė buvo dar daug szltesnė neng dabar, wanduo smarkiaus garawo, todėl ir lytus buvo smarkesni ir tankiaus atsitikdawo; oras buvo susimaiszes guszais, kurie weržėsi isz įkaitusio žemės widurio; taigi tasyk ant žemės buwokitokios neng dabar iszlygos ir todėl pirmutiniai atsiradę čia gywi sutwėrimai buvo kitoki neng dabar gywananti. Daugel likuczių senowės augmenų ir žwėrių randame ir dabar giliai žemės pawirsziaus widuriuose, paweisklan, žwėrių kaulus, dezes wandenių sutwėrimų ir kitokias dalis, kurios ne greit puwa, toliaus, tos žemės plutos gilumose randame atspausztus molyje ženklus tų senowės sutwėrimų pėdų, kurios yra ir dabar, nors kunai tų sutwėrimų, kurių kojos tuos ženklus atspaudė, seniai supuwo; toliaus randame suakmenėjusius arba suanglėjusius augmenis, medžius ir t. t. teip kad isz tų likimų galima pažinti koki, toj tolimoj senowėj, buvo ant žemės suswėrimai ir koki čia augo augmens; juo tie likimai giliaus žemės plutoj atsiranda, juo seniaus jie gywawo ant mūsų žemės. Isz tų tolimos senowės likimų matome, kad juo toliaus žemės pluta auszo, mainėsi ir iszlygos gywenimo ant žemės, juo toliaus, juo wieslės gywų sutwėrimų ir wieslės augmenų ant jos pawirsziaus kelėsi ir darėsi panaszėnėmis į sziedien gywuojanczias. Mokslas apie pasidarymą žemės plutos ir jos cilių wadinasi geologija; mokslas apie pasidarymą wisos žemės wadinasi geognija; mokslas gi apie buwusius seniaus ant žemės sutwėrimus, ir augmenis, isznykusius sziedien, wadinasi paleontologija. Tie wisi mokslai ne tik wisi sutinka su spėjimu apie pasidarymą žemės, bet tą spėjimą paremia.

DARODYMAI ISZ FIZIKOS IR CHEMIJOS.

Teorija apie pasidarymą paswiečių, apie kurią kalbėjome, mokina, kad iszpradžią turėjo but tik atskirios dalelės medegos, bet ne koki nors kunai. Nuo seniai moksle buvo žinoma, seniaus neng teorija apie paswiečių pasidarymą atsirado, kad wisi kunai susideda isz dalelių wiena nuo kitos atsitolinusių, bet teip smulkų, kad negalima jų užmatyti. Nors, paweisklan, geležies szmotas iszrodo mums, į jį žiurint, wienodu, tai wienok jis

susideda isz teip smulkų dalelių, kurių neužmatome, kaip nematome ir tuszečių wietų tarp tų dalelių. Dalelės, isz kurių yra pasidariusi geležis, neisbyra todėl, kad tos dalelės wiena kita prie sawės pritraukia, teip kaip žemė, mėnulis, arba saulė kitskitą prie sawės pritraukia ir todėl jos isz sawo paskirtos wietos pasitraukti negal, nors ir nesusiuria. Ta pajėga, jungianti daleles, wadinasi lipimo pajėga. Jeigu pasinaudosime didesne pajėga, galime geležį padalinti, paweisklan, jos szmotą perpjauti arba perlaužti, teipogi, jeigu geležį įkaitysime, tai szmotas jos truputį pasididina, nes tasyk sulipimas dalelių silpninasi ir todėl jos wiena nuo kitos pasitraukia. Jeigu geležį arba kitoki kuną įkaitysime dar labiau, tasyk dalelės dar labiau wiena nuo kitos atsitraukia, kunas tasai tirpsta, o jeigu jį dar labiau įkaitysime, tasyk jis pawirsta į garą, į gapą, t. y. dalelės, isz kurių jis buvo pasidares, wisi atiskiria ir jau wiena kitos ne pritraukia, pritrauks wiena kita wel tasyk, jeigu jas pradėsime auszinti: tasyk dalelės wel pradės wiena kita traukti, wel sulips ir pawirs isz pradžią skystima, o tasai, dar labiau auszinant, wel pawirs į kieta kuną. Juo drucziaus koki nors kuną suspaudžiame, t. y. juo drucziaus jo dalelė wieną prie kitos priartiname, juo labiau kunas įszyla, įkaista; paweisklan, ora tuszeziame uždarose cilinderyje galima su kamszečiu teip drucziai suspausti, kad jis teip įkaista, kad nuo to esanti cilinderyje kunai įkaista. Isz to matome, kad mūsų spėjimas, kad isz pradžią turėjo but atskirios dalelės, kurios stengėsi wiena kita prie sawės pritraukti ir besirinkdamos turėjo įkaisti ir užsidegti, yra wisi teisingas ir suwisu sutinka su tuom, ką apie ypabybes wisų kunų žinome. Kad wisos dalelės, besirinkdamos apie wieną widuri, turėjo ant galo sutwerti apskritį, tas lygiai yra suprantamas. Bet kokia yra priezastis, kad isz to pasidares apskritys pradėjo sukiesi aplink sawo aszį, to isztikro dar nežinome ir nežinome artas sukiesi pasidarė isz muszimosi į szoną besirenkanczios į apskritį medegos dalelių, ar isz kitokios priezastės, ar dalelės tos sukios jau isz pat pradžią; ant nusprendimo apie tą mes neturime užtektinai darodimų. Žinome tiek, kad jeigu daleles kokio nors kuno pradėsime krutinti, tasyk kruta wisas kunas, paweisklan, jeigu suduodame su ranka į pawirszių wandenio wisokiese wietose apwalame kokiam nors stotke, tai wisas wanduo čia pradeda sukiesi aplink sawo widuri; teip turėjo atsitikti ir su pirmutine miglotine. Apart to wieno, t. y. pradžios krutėjimo ir jos pradinės priezastės paswietėse, wisi kiti apsirėiszkimai, pagal mūsų teoriją, yra suwisu suprantami ir aiszkus. Kad toksai apskritys, besisukdamas aplink sawo aszį, turėjo ploties ties poliais ir skėsties ties ekvatoriumi, tas yra neužginamas, nes žinome, kad kiek wienas skystas apskritys, teip jau kaip ir popieros žiedas, besisukdamas aplink sawo aszį, kaip tai jau isz pradžią szio raszo matėme, plojai galuose ir skėziasi ties widuriu. Kad delto turi atsitikti žiedai nuo ekwatoriaus apskriczio, kurie sutrukę susirenka į kitą mažesni apskritį besisukantį į tą paczią su anuom, nuo kurio nuskiolo, pusę, tą žinome teipogi, tą galima ir pacziam iszbandyti, įleidžiant alywos laszą į wandeni sumaiszytą su spirutu ir surukant jį smarkiai aplink jo aszį. Toks alywos laszas, iszpradžią, kaip žinome, yra wisi apwalus, paskui, besukant jį, susiploja ties poliais arba azies galais o iszskiecia ties ekvatoriumi, toliaus atiskiria nuo jo žiedas ties ekvatoriumi, kuris truktas ir susirenka į mažą apskritį besisukantį toliau į tą paczią pusę aplink tą didesnių alywos laszą, isz kurio yra pasidares, wisi teip, kaip planetos aplink saulę, o mėnuliai aplink planetas. Tas bandymas wien patwirtina mūsų teoriją, aiszkina, kad mūsų spėjimas apie pasidarymą paswiečių nesiremia ant iszmisų, bet wisi sutinka su tuom, ką žinome apie užsilaikymą wisų kitų kystų kunų besisukanczi smarkiai aplink jų aszį ir iszreiszka, kad isztikro tokiu būdu wiskas atsitikti galėjo teip, kaip iszreiszka mūsų teorija. Matėme jau, kad ir kiti iszaiszkiniimai su tuom sutinka, ką žinome apie ypabybes kitų kunų. Teisingu yra, kad kiek wienas įkaites kunas su laiku tur atausztį, be gniens ne gal amžinai pasilikti įkaites ir juo labiau auszia, juo labiau turi tirsztėti ir mažintiesi, rautkiesi ant sawo pawirsziaus; žinome, kad wisi mažesni kunai įkaityti ausza greicziaus už didesnius ir t. t. Jeigu ta teorija aiszkinanti, kad wisi dangiszki swietai pasidarė isz wienos pradinės medegos, yra teisinga, tai isz to iszpuola, kad wisi dangiszki swietai tur buti susidėję isz wienokios medegos. Tą žinome, kad isztikro teip yra, nes spektro padalinimas wisų dangiszkių swietų parodo, kad wisi jie susideda isz tų paczių chemiszkių elementų, teip kad nė ant wienos ir tolimiausios nuo mus žwaigždės nesurado iki szio nė jokio sudėtinio arba elemento, kokio ne butų ant žemės.

Isz to matome, kad teorija Kanto ir Laplace'o ne tik aiszkina būdą pasidarymo paswiečių, bet sutinka wisi su tiesomis isztirtomis kitų gamtos mokslų, sutinka su wisomis gamtos tiesomis, su wisomis wisokių kunų ypabybėmis ir wisi patėmijimais padarytais ant dangaus ir ant žemės ne tik priesz tai, bet ir paskui, po apgarsinimui tos teorijos, todėl tapo ji mokslinczių primta kaip teisinga. Primename čia, kad ta teorija yra spėjimu, bet spėjimas tasai yra arcziausias teisybės. Nekada tur but nežinosime isztikro, koki būdu pasidarė paswietės, nes tikrai to isztirti negalima, nes nieks isz mūsų nes to susitwėrimo tų paswiečių ne buvo: wisada galėsime wien spėti; čia stengiamės wien, kad mūsų spėjimas butu arcziausias teisybės ir todėl nepasiganėdiname tuom, ką žinome, bet stengiamės toliau tiriñti ir pasirėme ant naujų isztirimų stengiamės tą teoriją papildyti, juo toliau juo labiau stengiamės ją prie tikros teisybės artinti ir tas wietas, kurios toj teorijoj rodosi klaidžios arba neužtenkanczios, perkeicia moksliausiai ant kitų geresnių, aiszkiau wiską iszaiszkinczių.

(Toliaus bus.)

Wisokios Žinios.

Iszlgai Prancuzijos pakranczių, ant keletos szimty wiorstų, bėga geležinkelis ant jurių dugno. Szėnys ir jų paramai atsakančiai apsaugoti nuo wandens. Iszradėjas to geležinkelio yra inžinierius Decanville. Geležinkelis toksai pasirodo labai naudingas prie iszkraustymų paskendusių laiwy.

1895 m. Rytinėje Siberijoje, iszskyrus Jenisejaus gub., iszskasė 1509 pudus aukso; Wakarinėje Siberijoje ir Jenisejaus gub. iszkase 391 pudą 23 swarų; ant Uraliaus 593 pudus ir 1 swarą. Taigi isz wiso 2494 pudų. Isz wiso 1895 m. iszkase 16 pudų daugiaus neng 1894; pasidaugino Rytinėje Siberijoje ir Uraliaus kalnuose, o sumažėjo Wakarinėje Siberijoje.

Geriausias waistas nuo įkandimų biezių ir kitokių wabalų yra jodina (gaunama aptiekose); užtenka įkandimo wietą pawilgyti su jodina, o palauja skaudėti ir įkandimo wietą ne tįsta. Waista tą wienok ne wisur žmones turi, o wasaros laike wabalai wisada kandžioja; todėl paduodame čia waista kitą, koki kiek wienas kaimietis lengwai surasti gal; waistas tas—yra tai krieny lapai. Reikia įkandimo wietą patrinti krieny lapais, o skaudėjimas pasiliauja.

Žmones, paweisklan, isz mūsų kraszo, persikėlę į karsztus krasztus, nepakenczia kitokio oro; daugelis iszeiwų, atkakusių isz szaltensnių krasztų į karsztus, mirszta ir tai mirszta ne tik tie, kurie čia atkako, bet ir jų waiikai. Angliszkas Dras Patterson, laikrasztyje "Nature", paduoda waista nuo tos naikinanczios szaltensnių krasztų ateiwus įtekmes karszo oro: pagal Drą Pattersoną, kiek wienas ateiwus į karsztus krasztus, norėdamas apsaugoti sawę nuo myrio, priwalo maiszyti kraują su kraują gywentojų karsztų krasztų. Geriausiai, kaip sako, atlikti operaciją, kokią wortoja laukiniai Afrikos gywentojai prie susibrolawimo su ateiwu. Tas susibrolawimas remiasi ant to, kad atweria gyslą ir sumaizso kraują. t. y. europietis įleidžia porą laszų sawo kraują į gyslą laukinio, o laukinis sawo į gyslą europiečio. Tas budas, kaip sako Dr. Patterson, geriausiai apsaugoja europietį nuo naikinanczios įtekmes karszo oro; per tai europiečiai greicziaus aklimatizuoja.

Brangiai atseina žmogui pirkti, paweisklan, stearinines žwakes; lietuwiszkių gi moterų padarytos su spigais, czirszkanczios lajinės žwakes ne kam tinkamos. Neseniai kituose krasztuose pradėjo wartoti taninines žwakes (padarytas isz taninos), kurios pasirodo labai geros, teip kaip ir brangios stearininės. Tokias taninines žwakes kiek wiena lietuwiszka moteriskė gal pati padaryti, pagal žemiaus paduotą budą, pasemtą isz prancuziszko laikraszeio "Journal de Pharmacie". Ant to reikia sumaiszyti 5 dalis želatinos (parduoda ją geresniuose kromuose (grocerinėse) su 20 dalių wandens ir prie pridėti 25 dalis czystos glicerinos (be wandens). Reikia tą kaityti, pakol wiskas nesutirps. Paskui pridėti prie to 2 dalis taninos (gaunama aptiekose) sutarptos 10 dalių wercanczio glicerino ir wiską wel wirinti teip ilgai, pakol wanduo ne iszgaruos. Paskui lieti isz tokio sumaiszyto į paprastas žwakes kwarmas žwakes; kwarmas reikia gerai įkaityti ir paskui su nuliėtomis žwakėmis kwarma padėti į ledą, arba, jeigu to neturime, į szaltą wandeni. Žwakes tokias wisi permatomos, iszrodo lyg stiklines. Kad jos but geros, reikia tēmyti, kad wanduo bewirinant wisi iszgaruotu. Tą pažinti galima pagal czystumą sutirpusio sumaiszyto, jeigu warianti ant szalto pawirsziaus: geras toksai žwakėms skystimas yra wisi permatomas, czystas.

Įtekmė beprotės ant swieku.

Maskalka, mergina Pelagija Wolk isz kaimo Kozewa, Nau-miestelio paw. Minsko gub. ren-gėsi mat į Wilnių pasimelsti ir paskui pastoti kur į moteriszka kliosztorių. Priesz iszseisiant, ant atsisweikinimo susirinko į jos namus daugel jos taworszkų moterų. Susirinkusios per wisą naktį meldėsi ir giedojos. Ant rytojaus wisos moteriskės ir beirengiant į Wilnių Wolkytė nutraukė ant kapinių atsisweikinti su giminėmis. Čia teipogi wisos po draug meldėsi ir giedojos. Potam Wolkytė apleido kapines ir traukė sau keliu, bet paskui ją sekė ir atėjusios čia jos taworszkos, isz wiso 10 moterų. Atejusios swiorstus apsiszojo po kryžium pakelėj; Pelagija liepė wisoms čia pernakti, ir tos atsisakyti neįstengė; liepė melstiesi ir giedoti, ir lydintojos atsisakyti neįstengė; darė tą, ką Pelagija liepė. Ant rytojaus anksti, dwaro sargas, Mikola Nekrasewicz, eidamas pro szalį, patėmyjo mieganczias po kryžiumi moteriskės ir pasweikino jas. Ant to pasweikinimo Pelagija pabudus suszuko: "atsitraukie szetone" ir liepė sawo taworszkoms mētyti su akmenimis ir su pieskomis, teip kad Nekrasewicz wos spėjo pabėgti. Atėjo potam dwaro akamonas ir tasai pagazdino susirinkusias grėbliu. Pelagija iszsiždė nuoga, liepė kitoms padaryti tą patį ir anos turėjo paklausyti, negalėdamos atsisakyti nuo iszpildymo prisakimo. Iszsiždėjusios nuogos moteriskės sustojo į glitą ir tuom priwertė akamoną pasitraukti. Apie tą dawėžinią szaltysziui ir starsziną; susirinko daugel žmonių. Moteriskės paskui susiėmusios už rankų pradėjo szwentas giesmes, graužė žemę, ant paliepimo wisos pasilenkė—tasyk Pelagija szokinėjo ant jų kuprų, muszė jas ir tos atsitraukti negalėjo. Neužilgio atwaziawo wėzimas, į kurį wisos susėdo. Pelagija apgarsino esanti "daugaus karalienė", liepė kitomis moteriskėms įsikabyti į jos kasas ir kandziotis tarp sawės, draskyti andarokus ir mētyti ant kelio, o anos wiską pagal paliepiam atliko. Priwaziawus prie kaimo, isz kur buvo iszėjusios, moteriskės apsimalszino. Gydytojas nusprendė, kad Wolkytė yra beprotė: ji įgawo teip wadinamą "tikėjimiską beprotystę", kitos gi moteriskės buvo wisi swiekos. Moteriskės lydinčios beprotę pasakoja, kad atsiardus joms ant kapinių, nežinia kas su joms pasidarė: jos neįstengė atsisakyti nuo iszpildymo to, ką beprotė liepė. Taigi mat wiena beprotė apriejo kitas. Idant apsaugoti kitus gywentojus nuo tolesnio platinimosi beprotystės—serganczią Polagija iszwežė ir patalpino į ligonbutį. Wisos moteriskės gerai atmena, ką darė ir dabar isz gėdos ne žino nė ką daryti, naktimis miegoti negal.

(Wilensky Wiestnik)

Lietuwų praszymas.

Laikrasztis „Susiwenyjimo lietuwų Amerikoj“ "Tewynė" paduoda, kad wienos Susiwenyjimo kuopos kasztais tapo iszleista kniga Grafo Leliwos, "Apie kėjimą lietuwų Maskolijoj" (maskoliskoj kalboj) ir tą knigą, su tam tikru raszu, iszsiuntė ant rankų Maskolijos ciecoriaus, tu liems ministeriams ir maskolizkiems laikraszeziams (nežinia tik kodėl iszleistojai apie lietuwiszkus laikrazezius pamirzo, ar tą knigą suteikė tik tuiems, gal todėl, idant lietuwiai apie tą weikalą kuo mažiausiai žinotu?) Ministeriams iszsiuntinėjo tą knigą uždarytuose laiszkuose, nors tam ne buvo reikalo, nes wisi augstesni maskolizski urėdnikai, iki 5 rangai, atsiima wiskos rasztus isz užrubežių ne-

žiurint ar jie cenzuros daleisti ar ne; tokią tiesą turi iszsidirbė laikraszeziai ir moksliszko draugystės ir įrednės.

Ar ta kniga atnesz geidžiamus waisius, ar ne—wis gi pagirtinas yra stengimasi Susiwenyjimo palengwinti buwų mūsų wientau-czių kenczianczių sunkų maskolijū jungą. Gaila, kad ta kniga tapo iszleista maskolizsko kalboj: jeigu ji but iszleista kokioje nors tarptautiszkoje, (angliszkoje, prancuziszkoje arba wokiszkoje) tą syk apie mūsų sunkų padėjimą po maskolijū jungu butu pagarsinę ir swetimi laikrasze-ziai; maskolizskos gi kalbos, a-part serbų, arba rusinų nieks daugiaus ne supras; terptautiszkas gi kalbas, lygiai Maskolijos waldonas, ministeriai, augstesni urėdnikai ir publicistai butų supratę. Teip kaip dabar atsitiko, wisgi mūsų skundai neperžengs Maskolijos rubežių, teip sakant, juos mes pats pawedame nusprendimui wien Maskolijos widurių reikalams, ne duodame progos įsikiszi į tą kam nors ir swetimų. Swetimų papeikimo Maskolija wis gi labiau bijosi neng mūsų skundus.

Kaip wienok butu geriaus buwę, dabar, kaip wiskas atlikta, ne gal but kalbos. Isz sawe pusės, mes ir už tą stengimasi Susiwenyjimą wien pagirti galime.

Lietuwiai ir Lietuwaitės! PIKNYKAS!

PLYMOUTH'O DWI DRAUGYSTES: D. L. K. Vitauto ir Szw. Juozapo, rengia piknyką ant 20 dienos Rugsjuczio (August) mėnesio, ant Hanover Park, kuris yra tarpe Wilkes-Barre's ir Nanticoke'o. Taigi kwiecziamė wisus lietuwius ir lietuwaites kaip ir wedusius su sawo szeimyna, kaip wietinius teip ir isz aplinkinių miestelių imti dalywumą tame gražiame pasilinksmime. Muzika bus pirmos klisos, nes atwaziuos Lietuwiszka Orkestra isz Shenandoah, Pa. ir graji geriausius lietuwiszkus szokius, kaip to: polkas, walcus, sziaucziukus ir t. t. Apart to; bus kitos gražios zabowos: lenktynės, galynės, didelių ir mažų trauktynės, wiskas bus kogeriausiai įtaisyta teip, kad kiek wienas bus užganėdintas, o kurie neatwyks, tai iszgirdę, kad teip gražu buvo, galėsis.

Prasidės nuo 10 walandos priesz pietus ir trauksis iki welam wakarui.

Szirdingai kwiecziamė wisus.
KOMITETAS. (15—8)

Pirmas piknykas.

Jaunų Lietuwų pasilinksmimo Kliubas turės sawo piknyką nedėlioje, 9 dieną Rugsjuczio, darže Goldner Grove Park, ant kertės Ogden ir Fairfield aves. arti Douglas Park. Įžanga tik 25c. Isz wisų dalių miesto galima dawažuoti už 5c. Imkite karus 12-tos ulyczios.

(8—8)

Užpraszo KOMITETAS.

† Mt. Carmeliečiai! ar žinote kur yra geriausia užėiga ir gardžiausias alus?—Pas Baltrų Kelminšką ant kertės 5-th ir Wine ul. arti lietuwiszkos bažnyczios, Pas jį ir geriausią rodą rasite nekuriuose reikalauose.

Padėkawonė.

Siuncziui szirdingiausią padėkawonę ponams Kelsch, Noreiko, & Co. už prisistatus man daiktus, kurie man ir wisiems patinka labai. Kiek wienam lietuwui welyju isz szirdies pirkti wisus daiktus nuo Jusų, nes, kožnas bus užganėdintas.

Juozapas Balsewicz
P.O. Box 349, Toluca, Ill.

Balius.

Nedėlioje, 2 d. Rugsjuczio, 6 walandą wakarė salėje L. Ažuko, 3301 Auburn ave., bus didelis baliu mano warduwių, ant kurio grajis puiki muzika; bus szokiai ir kitos gražios zabowos. Už tai wisus aplinkinius ir pažįstamus lietuwius szirdingai užprasza atsilankyti.

Su guodone
Kristina Ažukienė.

Wietinės Žinios.

— Pereituose metuose Chicago policija suareztawo iš viso 2406 lenkus; tame, žinoma, atsiranda pusėtinai skaitlius ir lietuvių.

— Chicago policija ant Clark ul. susekė chiniečių užlaikymo loszimo namus. Loszinyčią tą užlaikė chiniečiai: Sam Moy ir Hip Long.

— Be ardantriob senio paczto, nugriuvo sienos briauna, ant kurios stovėjo darbininkai ir drauge su jais nuo wirszaus nupuolė ant ulyčios. Darbininkas Elmer Springer užsimusė ant wietos; kits gi, Mikola Smith mirtinai apsikulė.

— Ardant namus Diamond Watch Co., pn. 54-56 ant Michigan ave. kada 13 darbininkų dirbo apaczioj, ant jų užgriuvo wirszutinės lubos ir sienos. Iš pradžių tikėjo, kad wisi likosi užmūsti, bet pasirodė, kad jie nors sunkiai, o tuli ir mirtinai apkulti, bet dar gywi. Wisi tie darbininkai italijonys. Atkasė juos ir nugabeno į alexijaną ligonbutį.

— South Chicagoj, salione Franko Madaszo pn. 200 ant 95 ul. atsitiko smarkios musztynes. Į salioną atsiwiklo iš Pittsburgo atėjęs slowakas, Juozas Kachranik ir pasigėręs prisikabino prie pardawinėtojo gėrymų, Rino. Prie to prisidėjo ir wisi girtuokliaujanti salione ir, kaip matai, užgimė musztynės terp susirinkusių. Musztynės pasiłowė wien tasyk, kada atkako patrolinis wežimas su policistais. Kachranik likosi su peiliu subadytas; subadė gi jį Rin, todėl tasai likosi suareztuotas.

— Apsigywenęs pu. 13 ant Luce ul. lenkas T. Chojnacki, siuntinėjo sawo du waiuku į miestą "ubagauti". Abu turėjo parneszti kas dieną po 75 c.; jeigu parneszdawo mažiau, tēwas juos muszdawo; todėl, kad tik nuo muszio apsisagotū, waiukai ne kartą griebėsi wagystos. Wyresnysis, 11m. waiakas, sugriebtas ant wagystos papesakojo policijai jos priezastis. Dabar abu waiukai nuo tēwo likosi atimti. Tēwas werziantis waiukus prie tokio darbo yra jaunas ir sweikas; dirbti gal.

— Pas sawo žentą Pottingerą, apsigywenusį pn. 5711 ant Ingleside ave. atsilankė jo wuoszwis, farmeris iš Park Ridge, Daniel Schroyer; nakwojo jis walginyčioj. Priesz ausztant, Pottinger iszgirdo baladojimą walginyčioj; jam pasirodė, kad walgys įsiweržė į namus — todėl paszoko iš lowos, pagriebė rewolwerį ir atidarė duris. Tuom tarpu pamatė szeszėlį ties langu ir mislydamas kad tai wagičiai, nieko ne klausė, szowė. Wuoszwis suriko ir puolė ant žemės, nes jis tai buwo ir jam tai žentas pataikė. Paszaukė tuojauš gyditoja, bet ir tas nieko padaryti negalėjo: į pusę walandos Schroyer pasimirė.

— South Chicagoj atsitiko smarkios terp lenkų musztynės: pn. 8516 ant Superior ave. gywenolenkas, Baltrus Nowak, kuasai turėjo sunų paszlemėką, Stanislawą. Pirma dar jis buwo kokio ten Hanseno apskystas ir ant to skundo tapo jis sudo nuabaustas 10 dol. Sugrįžęs iš sudo pradėjo girtuokliauti su sawo pažistamais. Tas nepatiko tēwui, ir jis pradėjo sunų bausti, bet tas, wieton paklausyti, szoko ant tēwo. Iszgirdęs szaukus besipeszancioj, atėjo policistas Skiba ir tam, nors su didele wargu, pasisekė girtuoklius iszwyti laukan. Ant ulyčios Stanislawas Nowak pradėjo wel pesztynes ir szaudė į susirinkusius.

Tik subėgus daug policistų pasisekė besipeszancius iszwaikyti. Czia pasirodė, kad tēwas, Baltrus Nowak, likosi užmūstas, užmūstė jį jo sunus, ir 4 žmogystos, o tame ir policistas Skiba, tapo sunkiai suzeisti. 7 pesztukai likosi suareztuoti. Tēwo užmūstėjas, Stanislawas Nowak, isz syk pabėgo, bet ir jį wėliaus suėmė.

Paszwentiniams kampinio akmens lietuwiszkos bažnyčios.

Poreitą nedėlios dieną atsibowo Chicagoj paszwentiniams kampinio akmens statomos dabar naujos lietuwiszkos murinės Szwento Jurgio bažnyčios. Atsiliko tas su didele iszkilme. Eme tame dalywumą Chicagoj lietuwiszkos draustės ir keletas lenkiskų, kurios perėjo aplinkinėms apie tą naują bažnyčią uilyčioms; pryszakjį ejo lietuwiszki muzikantai draugystės Dowydo Karaliaus. Swentino wardu JM. Arciwyskupo Freechano, kuris pats pributi negalėjo, Kn. Fr. Lange; asistawo gi kunigai: Kazimieras Truszynski, Fr. Birgier, prabaszczius lietuwiszkos bažnyčios, Kn. M. Krawczunas ir jo asistentas, Kn. Stefanowiczius. Apie 7000 žmonių emė dalywumą iszkilmėj. Bažnyčia ta bus wiena isz gražiausių Chicagoj, kasztuos gi 70000 dol. Stato ją architektas Klewer.

Mitingai.

Nedėlioj, 2 d. Rugpjucio, tuojaus po sumai, bažnytinėj salėj, Dr-tė Simano Daukanto laikys sawo mitingą, ant kurio wisi sanariai yra užkwiecziami pributi. Lyginai užkwiecziami ir tie, kurie norėtu prširaszyti prie Dr-tės Simano Daukanto.

J. ALEKSANDRAWICZIUS, prez.

2 diena Rugpjucio bus mitingas Dr-tė "Dowido Karaliaus" pusiau pirmą walandą po pietų, salėj F. Majausko po nr. 3301 Laurel str. ir kamps 33czios ul. K. KIGAS prez.

Ant pardawimo labai pigiai wisi naminiai daiktai, kaip tai: lowos, paduszkos, szienikai, stalai, kedės, wisoki kukniniai daiktai prie užlaikymo namų szeimynos ir t. t. Parduodu labai pigiai, nes iszwažiuoju į seną krajų, Parduoda už mažiau nē pusę prekės. Atsiszaukite pas Zenoną Grinewecikį, 585 S. Jeffersen st. Chicago Ill.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau sawo pusbrolio Antano Groucko, paeinancio isz Suwalkų miesto. Teiksis atsiszaukti ant adreso szito:

Mateuszas Walentukonis
630 Market st., Waukeegan, Ill.

Iszwažiuodamas į seną krajų parduodu labai pigiai sawo duonkepinyčią (bakery) su wisomis prietaisomis, arti lietuwiszkos bažnyčios. Geras biznis dėl lietuwiu. Atsiszaukite prie locninikio, J. Aszmio, Waukeegan, Ill.
(15-8)

Pajieszkau sawo paczios, Onos Walentienės, kuri, pawogus nuo mangs \$200, pabėgo su paleistuwu, Juozu Uzdziła, ir paliko manę su dviem mažais waikais. Ji yra 21 metų sena, widutinio ugio, juodbruwa, smulkaus weido, o Juozas Uzdziła 28 metų, juodbruwas, widutinio ugio, paeina isz Punsko parapijos, Suwalkų gub. Kas juos sugaus ir duos man žinią, gaus už tai \$10.

Mano adresas:
Wm. Walenta, Lost Creek, Pa.

Norintis parsigabendinti sau

wisokios intalpos, kaip antai: istorizku, moksliszku, paszakiszkų, dainų, dainu su gaidomis, gyvenimu szwentoju, maldakningiu, giesmiu su gaidomis, kningu ant pasilinksmintimo, tegul praszto
Kningu Katalioga,
kreipdamasi in GERIAUSIA
LENKISZKA
KNINGYNA AMERIKOJ,
Wł. Dyniewicziaus,
532 Noble St., CHICAGO, ILL.

UŽMOKEJO UZ "LIETUVA".

Jos. Saulenas	Haverhill	1.00
J. Sedgwick	Wartbury	2.00
F. Kruzius	Hatshorne	1.00
K. Marcinkewiczius	Philad.	2.00
A.	"	2.00
J. Rulewiczius	Helmata	2.00
T. Jurewiczius	Pullman	1.00
P. Bungis	"	1.00
F. Paul	Worcester	1.00
Kn. J. Jaksztis	"	2.00
J. Witlibas	Lost Creek	1.00
Geo. Casper	Athens	1.00
J. Jakas	Cincinnati	1.00
St. Klikunas	Westville	1.00
Fr. Kasparawicze	S. Glast.	2.00
A. J. Szarzewskis	Allentown	2.00
A. Wizbaras	Thomas	2.00
Geo. Beker	Torrington	1.00
B. Kelminkas	Mt. Carmel	2.00
Lekeckas	Urbanawiczius	2.00
K. Szulskis	Pittsburgh	2.00
J. Draugelis	Harwood Mines	1.00
P. Drugtenis	S. Chicago	1.00
K. Lobeckis	Coper Hill	1.00
M. Wilkaitis	Mahanoy Pl.	2.00
A. Kaunas	Alnderson	2.00
G. Pociewiczizius	Plymouth	2.00
Fr. Matulis	New Haven	1.00
A. Karalis	E. Lg. Meadow	1.00
J. Lukoszewiczius	Pittston	2.00
J. Russells	Providence	2.00
M. Jakow	Hastings Me.	1.00
T. Galinis	Mt Carmel	1.00
M. Kliweczka	Thomas	1.00
J. Markewiczius	Chicago	1.00
J. Wiszcziulis	"	1.00
Mare Ambrozewiczienne	"	2.00
J. Szimkus	California ave	1.00

ADRESAI WIRSZINIKŲ.

DR-TES SIMANO DAUKANTO:
Prezidentas—J. Aleksandrawiczius, 954 33-rd St.
Sekretorius—K. Pocius, 645 S. Canal st.
Daktaras M. J. Stupnickis, 3121 Laurel st.

GERAI ŽINOMA FIRMA

California Wine & Liquors Co.
384 Blue Island ave. ir 475 Centre ave.

Padidino sawo krautuwe gėrymų, o sumažino wisas prekes. Pristato į namus wisokius gėrymus reikalaujantiems ant balių, wesiailių, piknykų ir kitokių zabowų už pigesnią prekią kaip kitie tokiems wisiems atrokuojame gera procenta. ORDERIUS ISZ PILDO GERAI, GREITAI IR PIGIAI.

Atėikyte ir pabandykite, o busite užganedinti.

Nepamirskit adreso:
384 Blue Island Ave.
ir 475 Centre Ave. (13-12)

Geriausias Salionas
WIDURYJE MIEŠTO
— pas —
A. J. KOWALSKI

40 La Salle Str.

Kuriamie randasi geriausi gėrimai, ir puikiausias užkandis, sziltas ir szaltas, wisada yra ant stalo. Bartenderis yra lietuwis: taigi lietuwiui, turėdami kokį reikalą mieste, gali pas jį gaut rodą, nes snliunas randasi wisai arti kortų (City Hall).

PIGIAUSIAS KROMAS

Czebatu ir Czeweryku

pas
M.W. Goodmana, 593 W. Gay St.
BALTIMORE, MD.

Per szalia 30 dienu turis iszapduoti wisus mano wasarinus taworus, kaip tai: Czebatas Czewerykus dol wyru, moteru, waiuku ir kudikiu. Užtai teip labai sumėwina ju preklas, kad wisas pas mane dabar gali pirkti bewelk už pusę prekės. Delto atkreipia atyda wisu aplinkiniu ir pažystamu ir praszau atoti pamęgti, o persitirkykite kad tai pigiai niekur nerastite, kaip pas mane
SU GOODONE
M. W. Goodman.

Daktaras, M. J. Stupnickis geriausiai ir pigiausiai gydo wisokias ligas. Rodyjamie wisiems lietuwiams sawo reikalauose kreipitis pas jį, busite užganedinti. Neturtingus lietuwių gydo už dyka kas panedėlis tarpe 9tos ir 12tos adynos widurdienio. Adresas: 3121 Laurel st. Telefonas: Yards 695

Naujas Lietuwiszkas Salionas.

Fel. Majausko
3301 Laurel kerte 33czios ul.
Užlaikau swiedia bawarska Alu, gerasiausias ir seniausias A-riekas, Wyna, Likierius ir puikiausius Cigarus.
Prie saliono turiu pulke didelį sale ant mitingu, balių ir wesiailių.

Ateik broliai pamatyti ir to wiso pabandyti.

Felixas Majauskas,
3301 Laurel st., kerte 33czios ul., CHICAGO, ILLINOIS.

MAX DRZEMALA, — LENKISZKAS —

Adwokatas,

praktikuoja wisuose suduose, iszpildo sawo dalikus teisinga ir gerai.

Rodyjame wisiems lietuwnikams eitie pas Drzemalą gerasią apgineją prowy.

Ofisas: 23 Metropolitan block.
163 Randolph St.
Giweymas 1256 N. Halsted St.
Telf. N. 4923

E. ZANJEWSKIS.

3307 Auburn ave, Chicago.
Lietuwiszkas krauczius.

Užlaiko puikiausią kraucziuską Sztorą ir geriausiai padirba wisokius wyriszkus drabužius: siutas kiadnes, bruslotus ir tt. Siuwa drapanas kuo greiciausiai, isz geriausių gelumbių, ir už pigesnę preke kaip perkant gatawas. Teipogi taiso ir czystyja wisokius drabužius. Darbą atlieka gerai, gražiai, greitai ir pigiai.

LIETUWISZKAS SALIONAS.
Kasparo Majausko.
3357 Fisk St. CHICAGO.

APTIEKA

— Geriause lietuwiszkai-lenkiszka Aptieka Juozo Leszczynsko, po nr. 3315 Laurel st., kuri užlaiko geriausias gydylas czionykszczias ir isz Europos ir teisingiausiai iszpildo receptus, o prekes pigesnes kaip kitur. Aptiekoje randasi kasdien no adynos 11 ryto iki 2 po pietu D-ras M. F. Božyncz, o D-ras M. P. Kosakauskas randasi Czetwergais ir Nedelioms no 10 iki 12 adyn. widurdienio ir daktaras W. Statkewiczius randasi kożname laike. Ant pareikalawimo gali paszauktie in aptieka per telefona kiekwienu daktara, koky kas nori ir kożnoje walandoje. Teipogi ant pareikalawimo isziunczeme ywairias gydylas wisur, atsakome laiszkus ywairiose kalbose ir gydyme lygas per laiszkus.
Telefonas Yard 709

— Pirmas lietuwiszkas salionas Chicagoje L. Azuko, ponr. 3301 Auburn ave. ir kerte 33czios arti lietuwiszkos bažnyčios. Užlaiko wiska czystai ir puikiei. Wisada szaltas alus, puikus likeris ir kwepenti cigarai. Užlaiko puikia salia dol mitingu, weselijų ir kitokių zabowų. Jeigu isz kito miesto atwažiuoja lietuwiui, gali atsilankyti ir spakainiai pernakwot, teipogi ir roda gazu.

HILLE'S FOTOGRAFAS,

3452 S. Halsted ul.
Nujima puikias Fotografijas, už tuzina tikrai \$2.00
Ant weseliu ir kitokiu reikalau nujima Fotogra fijas kopuikauzui.

"LIETUVA",

Nedėlinis Laikrasztis, iszeina kas subata ir paduoda žmonėms naujausias, swarbiausias ir teisingiausias žinias isz Amerikos, Lietuwos ir wiso pasweczio.

"Lietuva" kasztuoja ant metų tik \$2.

Kas užsimoka abu dolierius isz wirszaus tam duodame dowanų knigą wertės 50c., gali isz mūsų kataliogo iszsirinkti kokią nori. Kas neturi kataliogo mūsų knigų, teiksis atsiszaukti o prisimsime dykai.

Spaustuwe "Lietuvos"

Spausdina (drukuoja) wisokias knigas, konstitucijas, tikietus ant lioterijų, teatry ir wesiailių, ir wisokius kitus drukus, koki tik geriausiose spaustuwe padaryti but gali. Darba padaro gražiai ir pigiai. Netrukus redakcija "Lietuvos" taps perkelta į sawo locna nauja namą budawojama dabar prie pat lietuwiszkos bažnyčios, kur wisa spaustuwe taps dwejojai padidinta ir tada wisokius drukorizskus darbus galėsime atlikti dar geriaus ir greiciaus.

A. Olszewskis, iszduotojas "Lietuvos",

Parduoda szifkortias ant geriausių laiwy, siunczia pinigų į Lietuwa ir į wisas dalis swieto. Pinigai per mus iszsiysti greiciausiai suwaiksyczioja kaip isz wisų kitų agentų. Mes teipgi par duodame lotus ir namus aplink lietuwiszką bažnyčią; parduodame farmas geriausiose lietuwiszkose kolonijose, Arkanso, kur jau kelintas metas lietuwiui yrapisgywenia, ir atliekame wisus kitokius lietuwių reikalus gerai ir teisingai.

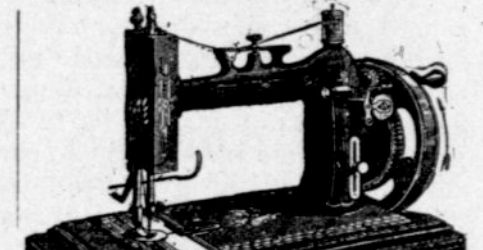
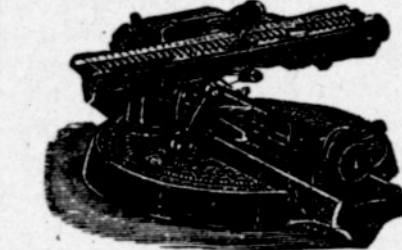
Raszant į mus su kokių bent reikalu arba pinigų siuncziant wisada uždekite szitokį adresą:

A. Olszewskis,

954 33rd Street, CHICAGO, ILL.

Pinigus siųskite registrawotose gromatose arba per "money order", ta niekada ne prazus. Iszpirkę "money order" nelykykite jį keszeniuje, bet tuojaus prisiųskite mums, "money order": siunczian gromatą registrawoti nereikia, prisiųskite prastoje gromatoje, nes ant jo nieks, be mus, pinigų isz paczto ne gaus.

Ofisas "Lietuvos" esti kasdien atidarytas nuo 7tos walandos ryto iki 9 wakarų, o nedėliomis nuo 12tos widurdienio iki 6 wakarų. Chiczagiečiai turint reikalus teiksis atsilankyti minėtose walandose.

Kas norėtų pamatyti, kaip mūsų maszinukės drukuoja, tegul raszo į mus, o mes iszsiųsime prabas druko. Kożnas kas pirkio nuo mūsų maszinukes del drukawojimo gromatų, sako kad mūsų maszinukės yra geriausios.

Tos maszinos yra ne ant wienos dienos, bet ant wisados.

Jeigu dar kas neturite mūsų lietuwiszko kataliogo wisokių daiktų, raszykite, o mes prisiųsime jį dykai.

PASISKUBINKITE SU ADRESAIS.

Kelsch, Noreiko & Co.

356 W. 12th Street, CHICAGO, ILL.

A. SILHA & CO.

551-555 Blue Island Ave.

kerte 18-tos ir Loomis ul., CHICAGO.

Užlaiko didžiausią krautuwe

DRAPANU ir APAUTUWO

Didelis sztoras pilnai užwerstas rietu wėms naujausių wasarinų paltų, žiponų, kelnių, kepurų, skrybėlių, marszkinių, czewerykų, ir t. t., o prekės pigiausios kaip wisur. Prie to užlaiko wisokius kufarelius, dežiutias (walizas). Parankiu yra priwažiuoti, nes streetkariai prieina isz wisų dalių miesto.

Lietuwys Kazimieras Ramanauskas, kurį czeant fotografijos matote, yra klerku toje krautuweje ir lietuwiams, tena perkantiems, patarnauja isz szirdies. Parodo tikrus taworus ir paduoda teisingas preklas, per ką kiekwiens perkantis gali but tikru, kad gaus teisingą taworą ir nē ant wieno cento nebus apgautu.

Ben. Hatowskis.

527 S. Cana kerte Judd, Chicago, Ill

Dirba, taiso ir parduoda:

LAIKRODŽIUS, LAIKRODELIUS

Lenciugėlius, Žiedus, Spilkas, auskarus

ir teip toliau.

Kas nori gali gaut puikių "Gold Fielled", 14-ko Karaty, ant 15 akmenų su tikrais Elgino w widuriais laikrodėj nuo \$17 iki \$20 ant iszmokes czio, mokėdamas tik po wieną dolieri ant nedėios.

Kas tik ko reikalaujete ateikite pas mane, pirkite wisą pigiau kaip kitur.

Ziegorela czystymas 50c. Sprendzyna 50c. Styklas ir skazupkos 10c Szlubinej ziedaj 56 ir 72 prabos nog \$3 iki \$6. Sidabrin "Elgin" ziegorej \$7.00. Wyska garantawoje ant metu.

Lietuwiszka Daktarka, paeinanti isz Kauno gubernijos, Marija Dowiat, 817 W. 21st Place (Hinman str.)

Priima ligonius adynose: nuo 9 iki 12 priesz piet ir nuo 6 wakarų.

Telefonas. Canal 151.

(12-9)